

KAZAKÇADA ASKIR “KURT” SÖZCÜĞÜ

Emin OBA*

Özet

Kıpçak grubu Türk lehçelerinden biri olan Kazakça, Türkçe söz varlığı açısından oldukça zengin bir dildir. Söz varlığının genelini Türkçe sözcükler ve bu sözcüklerin türevleri oluşturmakla birlikte kültürel öğeler neticesinde ortaya çıkmış sözcükler de söz hazinesinde yer almaktadır. Bu çalışmada, halk kültürünün bir unsuru neticesinde ortaya çıkan ve tarihî Türk lehçelerinde var olmayan bir sözcük değerlendirilecektir. Bu sözcük Kazakçada ve birçok Türk lehçesinde görülen kurt yerine kullanılan “askır” sözcüğüdür. Çalışmada sözcüğün kökeni, türevleri ve kullanım alanları üzerinde durulmaktadır. Ayrıca sözcüğün diğer çağdaş Türk lehçelerinde görünüşleri ve anlamları hakkında da geniş bilgi verilmiştir. Bununla birlikte sözcüğün nasıl ortaya çıktığına dair bilgiler de verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kazakça, söz varlığı, kurt, askır.

THE WORD ASKIR “WOLF” IN KAZAKH

Abstract

Kazakh, one of the Turkish dialects of the Kipchak group, is a very rich language in terms of Turkish vocabulary. Although Turkish words and derivatives of these words constitute the majority of the vocabulary, words that emerged as a result of cultural elements are also included in the vocabulary. In this study, a word that emerged as a result of an element of folk culture and does not exist in historical Turkish dialects will be evaluated. This word is the word “askır” used instead of wolf, seen in Kazakh and many Turkish dialects. The origin of the word, its derivatives and usage areas are emphasized in the study. In addition,

* Dr., International Taraz Innovative Institute, Taraz-Kazakistan, eminoba@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-5299-8023.

extensive information was given about the appearance and meanings of the word in other contemporary Turkish dialects. In addition, information about how the word came into being is also given.

Keywords: Kazakh, vocabulary, wolf, kaskır.

Giriş

Çağdaş Türk Lehçelerinden biri olan Kazakça söz varlığı açısından oldukça zengin bir dildir. Söz varlığının genelini Türkçe kökenli sözcükler ve bu sözcüklerin türevleri oluşturmaktadır. Ayrıca Kazakça zengin bir sözlü kültüre sahiptir¹. Bu sözlü kültürün öğeleri bugün Kazakçada farklı sözcüklerin ortaya çıkmasını sağlamış ve hatta daha sonrasında bu kültürel öğeler sonucunda ortaya çıkmış sözcükler yazıya da geçmiştir. İşte bu halk kültürü neticesinde oluşmuş sözcüklerden biri de *kaskır* sözcüğüdür. Bu çalışmada Kazakçanın kültürel öğeleri neticesinde ortaya çıkmış bir sözcük olan *kaskır* sözcüğü değerlendirilmiştir. Belirtilen sözcük dil bilgisi açısından ele alınıp incelenerek türevleri ve kullanım alanlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Ayrıca sözcüğün diğer lehçelerde görünümü ve ağızlardaki türevleri hakkında da bilgi verilmiştir.

Sözcüğün Kökenine Dair Bilgiler

Kaskır “kurt, börü; cesur, atılgan” (Koç, 2003, s. 299; Iskakov IX, 2011, s. 428), *karşkır*, *karışkır* “kurt” (WEVT, s. 239). Sözcüğün etimolojisi tam olarak net değildir. Bu konuda *Etimologičeskiy slovar Tyurkskih yazıkov V* (ESTY V) adlı çalışmada bir etimoloji önerisi yapılarak sözcüğün kökeninin *karış-* veya *kaş-* fiillerinden geldiği belirtilmektedir. Hatta eski Uygurca ve *Divanü Lûgat-it Türk* (DLT) geçen *karış-* “karışmak, karşı koymak, düşman kesilmek” (DTS, 1969, s. 428) sözcüğünün buna köken olabileceği belirtilmektedir. Çalışmada sonrasında, *karış-* fiiline *-kır* eki getirilerek bugünkü şeklin oluştuğu ve bu sözcüğün muhtemelen halk etimolojisinin bir dizi sözel ve kültürel unsurlarla geç bir dönemde ortaya çıktığı belirtilmektedir (ESTY V, s. 352).

Sözcikle ilgili benzer bir görüş Şçerbak’ın *Nazvaniya domaşnih i dikih ji-votnih v Tyurkskiy yazıkov* adlı çalışmasında verilmiştir. O da sözcüğün kökeninin *karış-* “diş bilemek, karşı koymak” fiilinden geldiğini belirtmekte ve bu fiile *-kır* ekinin eklenmesiyle sözcüğün ortaya çıktığını, ayrıca Kazakça-Özbekçe şeklinin de *kaşkır* olduğunu eklemektedir (Şçerbak, 1961, s. 132).

¹ Burada Kazakça üzerinden Orta Asya Türk kültürünün zenginliği de kastedilmiştir. Sözcük birçok lehçede görülmekle birlikte, kastedilen Kazak kültürünün zenginliği, Orta Asya halkların ortak kültürel zenginliğidir. Bu durum Kazakça üzerinden yansıtılmaya çalışılmıştır.

Sözcükle ilgili diğer bir görüşte Tenişev'in redaktörlüğünde hazırlanan *Sravnitel'no-istoričeskaya grammatika Tyurkskih yazıkov, leksika* adlı çalışmada verilmektedir. Çalışmada *kaşkır* / *karışkır* “kurt” sözcüğü madde başı olarak verilmekte ve diğer çağdaş lehçelerdeki şekilleri gösterilmektedir. Sözcüğün kökeninin *kaşka-* “sızlanmak” ve *karış-* “sıkıştırmak, tutmak, bağlamak” fiillerinden geldiği belirtilmektedir (Tenişev, 2001, s. 160).

Bu konu hakkında Abdulkadir İnan, sözcüğün bir tabu unsuru olarak ortaya çıktığını belirtmiş ve sonraları sözcük söylene söylene hayvanın adı olmuştur. Hayvanın adı (kurt) çoban uluslu ve yüksek kültürlü uluslarda belli zamanlarda tekinsiz sayılmıştır. Hayvanın adının söylendiğinde geleceğine inanıldığından dolayı gerçek adının dışında başka bir ad, takma ad kullanılmıştır. Orta Asya Türk halkları da çobanlıkla geçindiği için geceleri börü dememek için *kaçkır*, *kaşkır*, *kaşkır*, *karışkır* sözcüklerini kullanmışlardır. Hatta Çuvaşlar sonraları *kaçkır* sözcüğünü kurdun gerçek adı sayarak bunu da tabu yaparak *kaçkır* sözcüğü yerine “paygambar iti” (*vurun hüre* “uzun kuyruklu”) sözcüğünü kullanmışlardır (İnan, 2020, s. 625-626).

Sözcüğün kökeni ve anlamıyla ilgili yukarıdaki bilgileri değerlendirirsek sözcük halk kültürünün oluşturduğu bir ürün olarak ortaya çıkmıştır. Köken olarak eski Türkçede görülen *karış-* “karşı durmak, karşı koymak; suç işlemek, yasaları çiğnemek” (Clauson, 1972, s. 664; Wilkens, 2021, s. 337) fiilinden gelmekte ve ona eklenen *-kır* ekiyle bugünkü şeklini almaktadır. *Kaşkır* da karşı koyan, karşı çıkan, suç işleyen bir yapıya sahip olduğundan bu isim kendisine yakıştırılmıştır.

Sözcüğün Kazakçadaki Kullanım Alanları

Kaşkır sözcüğü bugün Kazakçanın söz varlığında birden çok anlamda kullanılmaktadır. Birincisi, “ite benzeyen, ovada, ormanlık yerlerde yaşayan, koyun, keçi gibi hayvanları avlayan, derisi için avlanılan yırtıcı hayvan, kurt” ikincisi “zorba, zalim; katil, canı ruhlu, istismarcı” üçüncüsü ise “cesur, atılgan, yürekli, mert” (Iskakov IX, 2011, s. 428). Görüldüğü gibi sözcük sadece kurda ait bir sıfat olarak kullanılmamaktadır. Sözcük insana ait çeşitli sıfatların aktarılması için de kullanılmaktadır. Bunun dışında Kazakçanın sözlüklerinde *kaşkır* sözcüğüyle ilgili türemiş sözcükler vardır. Bu sözcükler çeşitli hayvan, bitki ve eşya adlarının dışında insan sıfatı olarak da kullanılmaktadır. Bunlar; *korğav kaşkır* “sırtlan”, *kızıl kaşkır* “Asya yaban köpeği”, *kaşkırjem* “kuşkonmaz bitkisi”, *kaşkır jidek* “defne, defne ağacı”, *kaşkır sırttık* “başaklarındaki kılçıkları koyu renkli olan buğday türü”, *kaşkıravız* “büyük güçlü mengene, kıskaç”, *kaşkır tımaç* “kurt derisinden dikilen şapka”, *kaşkır işik* “kurt derisinden dikilen ceket, mont”, *kaşkır körpe* “kurt derisinden yapılan yorgan, battaniye”, *kaşkır jürek* “cesur, yiğit, mert”, *korğav kaşkır* “başkalı-

na yaranmaya çalışan kişi, yalaka kişi”, *kaskırlık* “cesurluk, yiğitlik” (Iskakov IX, 2011, s. 429-431). Burada görüldüğü gibi sözcük sadece kurt için kullanılmamaktadır. Çeşitli hayvan, bitki ve eşya adları için de kullanılmaktadır. Bu tür kullanımlar şunu göstermektedir: Kurda ait özellikler (dış görünüş, güç, kuvvet vb.) başka nesnelere verilmiştir. Bununla birlikte kurdun iyi ve kötü karakteri de insan sıfatı olarak kullanılmıştır.

Kazakça atasözlerinde de *kaskır* sözcüğü sıklıkla kullanılmıştır: *kaskırda kanağat bekte salawat joq* “kurtta kanaat, beyde salavat yok”, *itte namıs joq, kaskırda tanıs joq* “itin namusu yok, kurdun tanığı yok”, *qaytqan malğa kaskır öş* “geri dönen mala (hayvana) kurt düşman”, *adam oyğa toymas, kaskır koyğa toymas* “insan düşünmeye doymaz, kurt koyuna doymaz”, *zulım adam sultan bola almaydı, kaskır koy bağıp şopan bola almaydı* “zalim adamdan bey olamaz, kurt koyuna bakmaktan çoban olmaz”, *kaskır da qas kılmaydı joldasına* “kurt da kötülük yapmaz yoldaşına”, *kaskırdıñ izdegeni jamandıq, koydıñ izdegeni amandıq* “kurdun aradığı kötülük, koyunun aradığı, sağlık”, *baydıñ koyı jeligip kaskırğa soqtıqsa da aman qaladı* “zenginin koyunu kurtla karşılaşsa da hayatta kalır”, *awlı jaqın it kaskırdan qorıqpas* “ağıla yakın it kurttan korkmaz” (Zhumabekov, 2019, s. 292-293; Gürsu, 2017, s. 1084).

Sözcük, Kazakçada günlük hayatta sıklıkla kullanılmakla birlikte (*kaskır şaptı* “kurt aldı”, *aş kaskır azıq izdep jürgen* “aç kurt yemek bulma hayali ile ilerler” gibi) edebî metinlerde de kullanılmaktadır. Bu metinlerde daha çok *kaskır*’ın asaleti, gücü, kuvveti, zeki, uyanık olması gibi özellikleri ön plana çıkartılmıştır. Örnek:

...

Қасқыр қайсар мінезге бай, шектен шыққан намысқой,

(Кей жағдайда намысқойдың бағы кере қарыс қой).

Қалш-қалш етіп қасқыр бойын ыза буған кезінде

Мойындамас болат тісті қақпаныңның өзін де.

Күшпен жұлқып босанады... (*Қасқыр аулаушылар қулығы және саразбан сабағы*, Мұхтар Шаханов).

...

Kurt kararlı bir karaktere sahip, aşırı onurlu, kibirli

(Bazı zamanlarda, kibirli kişinin gururu tersine döner).

Kurt öfkelendiğinde, tiril tiril titrettiği zaman

Tanınmayan çelik dişli kapının kendisi bile.

Güçten hırpalanıp zorla serbest kalmaktadır...

Sözcüğün Çağdaş Lehçelerdeki Görünümleri

Sözcük, tarihî Türk lehçelerin hiçbirinde görülmemektedir. Bu da şunu gösteriyor: Sözcük bir tabu unsurudur ve halkın kültürel inançları doğrultusunda sonradan ortaya çıkmıştır. Sözcük bugünkü çağdaş lehçelerin bazılarında da görülmektedir; Kırgızca *karışkır* “kurt” (Yudahin, 2011, s. 410). Karakalpakça *kaşkır* “kurt” (Baskakov, 1958, s. 383). Nogayca *kaşkır*, *karışkır* “kurt” (Baskakov, 1963, s. 152-153). Başkurtça *karışkı*, *kaşkar* “kurt” (Özşahin, 2017, s. 332). Özbekçe *kaşkır* “kurt”, Tatarca *kaşkır* “kurt” (Oba, 2020, s. 198). Çuvaşça *kaçkır* “kurt” (Egorov I, 1964, s. 95).

Çağdaş lehçelerden Kırgızcaya baktığımızda sözcük *karışkır* “kurt (şahsi isimlerde ve müspet vasıf olmak üzere destanlarda kullanılır)” şeklinde görülmektedir. Ayrıca Kırgızcada *karış-* “gevsemek, kuvvetten düşmek; direnmek, inat etmek” şekli de görülmektedir (Yudahin, 2011, s. 409-410). Burada görüldüğü üzere sözcük, Kazakça ile aynı anlamda ve aynı şekilde oluşmuştur. Her iki çağdaş lehçede de *karış-* fiiline *-kır* eki getirilerek “dişleri kasılası” anlamında kullanılmış ve bugünkü börü sözcüğünün yerini almıştır (Orozobayev vd., 2020, s. 32).

Sözcük, Radloff’un *Opit slovary Tyurskskih nareçiy* adlı çalışmasında; *kaşkır*, *kaşkır*, *karışkır* “kurt” (Radloff II, s. 354) ve Budagov’un *Sravnitel’nyy slovar’ Turetsko-Tatarski’ nareçiy* adlı çalışmasında *kaçkar*, *kaşkar* “kurt” (Budagov II, s. 6) şeklinde geçmektedir.

Bununla birlikte bu sözcüğe benzer bir sözcük, Türkiye’de *Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*’nde de görülmektedir. Burada geçen sözcük de bir tabu unsuru olarak ortaya çıkmıştır. Ancak bu sözcük Orta Asya’da kullanılan sözcükten anlam olarak farklıdır. Manisa-Alaşehir yöresinden derlenen sözcük *kaşgır* “ayı” şeklinde kullanılmaktadır (DS, 2009, s. 2680). Sözcük Orta Asya kökenli sözcüğe benzer bir türemedir. Ancak Anadolu’da kullanıldığı yörede korkulan, çekinilen hayvan ayı olduğu için bu sıfatı (*kaşgır*) ayı almıştır.

Kazakçada *kaşkır* sözcüğünün dışında kurda farklı isimler de verilmiştir. Bunlar; *itkus*, *jamanavız*, *ulıma* gibi. Bu sözcüklerin sözlüklerde karşılığı *kaşkır* (kurt) olarak verilmiştir (Iskakov XIV, s. 722). Bu da şunu gösteriyor: Yerel halk, Çuvaşlarda olduğu gibi, *kaşkır* sözcüğünü kurdun gerçek ismi saymış ve bu sözcüğü tabu olarak değerlendirip yeni isimler vermiştir. İşte yukarıda belirtilen bu sözcükler, Kazakçada *kaşkır* sözcüğünün yeniden tabulaşmış bir şeklinin sonucudur ve belirtilen bu sözcükler daha çok ağızlarda kullanılmaktadır.

Sonuç

Kaskır sözcüğü Kazakçanın ve Çağdaş Türk lehçelerinin birçoğunun söz varlığında görülmektedir. Sözcüğün kökenine dair çeşitli görüşler ortaya atılmış, bir kökene bağlanmak istenmiştir. Ancak yukarıda görüldüğü gibi köken çalışması yapan bilim adamları da bu sözcüğün halk etimolojisinin bir ürünü olduğu ve tabu unsuru sonucu ortaya çıktığı kanaatine varmışlardır. Sözcük; Kazakçanın söz varlığında, atasözlerinde, günlük hayatta kurt sözcüğü yerine sıklıkla kullanılan bir sözcük olmuştur. Hatta eski Türkçe *börü* sözcüğü bugün Kazakçada çok sık kullanılmamış, bunun yerine *kaskır* sözcüğü kullanılmıştır. Ayrıca sözcük Orta Asya’dan Anadolu’ya da taşınmış ve burada farklı bir hayvana yakıştırılmıştır. Sözcük Kazakçanın söz varlığında olumlu ve olumsuz şekilde birçok sözcükle birlikte de kullanılmıştır.

Kısaltmalar

- DLT : *Divanü Lûgat-it Türk tercümesi* → Atalay 2013.
 DS : *Türkiye’de halk ağızlarından derleme sözlüğü* → 2009.
 DTS : *Drevnetyurskiy slovar* → Nadelyayev vd. 1969.
 ESTY V : *Etimologičeskiy slovar Tyurkskih yazıkov V* → Levitskaya vd. 1997.
 ET : Eski Türkçe
 Kzk. : Kazakça
 VEWT : *Versuch eines etymologischen Wörterbuchs der Türkssprachen* → Räsänen 1969.

Kaynakça

- Atalay, B. (2013). *Divanü Lugat-it Türk tercümesi*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
 Baskakov, N. (1958). *Karakalpakşa-Ruşsa sözlük*. Moskva.
 Baskakov, N. (1963). *Nogaysko-Ruskiy slovar*. Moskva.
 Bayniyazov, A. ve Bayniyazova, J. (2007). *Türükşe-Kazakşa sözlük*. Almatı.
 Budagov, L. (1869-1871). *Sravnitel’nyy slovar’ turetsko-tatarskih’ nareçiy I-II*. Sankt Peterburg.
 Clauson, S. G. (1972). *An etymological dictionary of pre-thirteenth century Turkish*. Oxford: Clarendon Press.
 Egorov, B. G. (1964). *Etimologičeskiy slovar Çuvaşskogo yazıkı I-II*. Çeboksarı.
 Gürsu, U. (2017). *Kazak atasözleri*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
 Iskakov, A. (1966). *Kazak tiliniñ kısakaşa etimologiyalıq sözdigi*. Almatı: Kazak SSR Gılım Baspası.
 Iskakov, A. (1978-1986). *Kazak tiliniñ tüsindirme sözdigi 10 tom*. Almatı: Kazak SSR Gılım Baspası.

- Iskakov, A. (2011). *Kazak ädebi tiliniñ sözdigi 15 tom*. Almatı.
- İnan, A. (2020). *Makaleler ve incelemeler I-II*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- İsmail, Z. ve Gümüş, M. (1995). *Türkçe açıklamalı Kazak atasözleri*. Ankara: Engin.
- Kaliyev, G., Hakısbekov, O., Sarıbayev, Ş. ve Uderbayev, A. (2005). *Kazak tiliniñ aymaktık sözdigi*. Almatı: Arıs.
- Koç, K., Bayniyazov, A. ve Başkapan, V. (2003). *Kazak Türkçesi Türkiye Türkçesi sözlüğü*. Ankara: Akçağ.
- Kültür Bakanlığı. (1991). *Karşılaştırmalı Türk lehçeleri sözlüğü*. Ankara.
- Levitskaya, L. S., A. V. Dıbo ve V. İ. Rassadin. (1997). *Etimologičeskiy slovar Tyurkskih yazıkov, obşçetyurkskiye i mejtyurkskiye osnoviy na bukvıy "K", "K"*. Moskva.
- Nadelyayev, V. M., Nasilov, D. M., Tenişev, E. R. ve Şçerbak, A. M. (1969). *Drevnetyurkskiy slovar*. Leningrad.
- Oba, E. (2020). *Kazakçanın tarihî Türk lehçelerine göre söz varlığı*. İstanbul: IQ Kültür-Sanat.
- Orozobayev, M. ve Moldaliev, N. (2020). Kırgızcadaki kurt (börü) ile ilgili örtmece kelimeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2020 Bahar (32), 23-38.
- Özşahin, M. (2017). *Başkurt Türkçesi sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Radloff, W. (1893-1911). *Versuch eines Wörterbuches der Türk-Dialecte I-IV*. Sankt Peterburg.
- Räsänen, M. (1969). *Versuch eines etymologischen Wörterbuchs der Türksprachen*. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- Şçerbak, A. M. (1961). *Nazvaniya domaşnih i dikih jivotnih v Tyurkskih yazıkov*. Moskva.
- Tenişev, E. R. (2001). *Sravnitel'no-istoričeskaya grammatika Tyurkskih yazıkov, Leksika*. Moskva.
- Toparlı, R., Vural, H. ve Karaatlı, R. (2014). *Kıpçak Türkçesi sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Türk Dil Kurumu. (2009). *Türkiye'de halk ağızlarından derleme sözlüğü*. Ankara.
- Yudahin, K. K. (2011). *Kırgız sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Wilkens, J. (2021). *Handwörterbuch des Altuigurischen 'Altuigurisch – Deutsch – Türkisch', Eski Uygurcanın el sözlüğü 'Eski Uygurca – Almanca – Türkçe'*. Göttingen: Universitätsverlag Göttingen.
- Zhumabekov, K. (2019). *Türkiye Türkçesi ve Kazak Türkçesinde hayvan adı içeren atasözleri üzerine karşılaştırmalı bir çalışma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Niğde: Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Extended Summary

Kazakh, one of the modern Turkish dialects, is a very rich language in terms of vocabulary. The words of Turkish origin and derivatives of these words constitute the majority of the vocabulary. In addition, Kazakh has a rich oral culture. Elements of this oral culture have led to the emergence of different words in Kazakh today, and even later, the words that emerged as a result of these cultural elements have been written down. One of the words formed as a result of this folk culture is the word kaskır. In this study, the word kaskır, which emerged as a result of cultural elements of Kazakh language, will be evaluated. The specified word will be examined grammatically and information about its derivatives and usage areas will be given. In addition, information will be given about the appearance of the word in other dialects and its derivatives in dialects.

Kaskır, the etymology of the word is not entirely clear. On this subject, Sevortyan makes an etymology suggestion in his work named ESTY V and states that the root of the word comes from the verbs karış- or kaç-. In fact, the Old Uighur and DLT states that the word karis- “to interfere, to resist, to be enemies” may be the origin of this. After Sevortyan, the verb karış- was added to the suffix -kır to form its present form and that the folk etymology of this word probably emerged in a late period with a series of verbal and cultural elements. A similar opinion on the word is given by Şçerbak. He, like Sevortian, states that the origin of the word comes from the verbs karış- or kaç-. However, Sevortyan’s source about the origin of the word in his work is from Sherback’s work.

Abdulkadir İnan stated that the word emerged as a taboo element on this subject and later became the name of the animal that was spoken. The name of the animal (wolf) was considered uncanny at certain times in the shepherd nation and high-cultural nations. Because it is believed that the name of the animal will come when it is said, another name, pseudonym, has been used. Central Asian Turkic peoples also used the words kaçkır, kaskır, kaçkır, karışkır in order not to say börü at night, as they lived as shepherds. Even the Chuvash people later used the word payaçkır as the real name of the wolf, making it a taboo and instead of the word kaçır, they used the word “paygambar iti” (long-tailed).

Other than the word kuraskır in Kazakh, different names are also given to wolf. These; like itkus, jamanavız, ulıma. The equivalents of these words in dictionaries are given as kaskır (wolf). This shows that the local people, like the Chuvash people, regarded the word kaskır as the real name of the wolf and gave new names by treating this word as a taboo. These words mentioned above are mostly used in dialects.

However, this word is a similar word, it is seen in the People’s Assembly Glossary mouth in Turkey. The word in the Compilation Dictionary has also emerged as a taboo element. However, this word is different in meaning from the word used in Central Asia. The word compiled from the Manisa-Alaşehir region is used as “bear”. The word is a derivation similar to the word of Central Asian origin. However, the fact that the feared animal in the region where it is used in Anatolia is a bear has been deemed worthy of taking this title (kaçgır).

The word askır is seen in the vocabulary of Kazakh and in the vocabulary of many modern Turkish dialects. Various opinions have been put forward regarding the origin of the word, it has been attempted to be linked to an origin. However, as seen above, the scientists who studied the origins also concluded that this word was a product of folk etymology and emerged as a result of the taboo element. The word has become a frequently used word in daily life instead of wolf in proverbs in Kazakh vocabulary. Even the old Turkish word b r  is not used very often in Kazakh today, but the word askır is used instead. In addition, the word was carried from Central Asia to Anatolia, where it was associated with a different animal. The word has also been used in conjunction with many words, both positively and negatively, in the vocabulary of Kazakh.

